

แนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
Guidelines For Developing Student Support Systems In The Digital Age Base
On Sanghavatthu 4 Of Primary Schools Under Surin Primary Education
Service Area 1

ฐิติวัลค์ ดีได้ดี^{1*} สมศักดิ์ บุญปุ² ชูชัย ประดับสุข³
Titivan Deedaide¹ Somsak Boonpu² Chuchai Pradubsook³

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹Degree of Master of Education, Buddhist Educational Administration,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

²บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

²Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

³บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

³Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

*Corresponding author e-mail: darkdookzaa@gmail.com

(Received: 12 June 2025, Revised: 19 July 2025, Accepted: 24 July 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 และ 3) ประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาดังกล่าว กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 210 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 7 คน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา และข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน แนวทางการพัฒนาประกอบด้วย 5 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควร มีระบบเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย 2) การคัดกรองนักเรียน ควรมีเครื่องมือมาตรฐานและการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล 3) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรมีภาคีเครือข่ายและการดูแลจากผู้เชี่ยวชาญ 4) การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ควรมีกิจกรรมหลากหลายที่เหมาะสมกับบริบท และ 5) การส่งต่อ ควรมีระบบออนไลน์ที่เชื่อมโยงภาคีเครือข่ายเพื่อความเร็วในการดำเนินงาน ผลการประเมินแนวทางพบว่ามี ความ

เหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านการคัดกรอง การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, สังคหวัตถุ 4, การประถมศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to: 1) examine the current state of student support systems in the digital age, 2) develop guidelines for enhancing these systems based on the four principles of *Sangahavatthu*, and 3) evaluate the appropriateness of the proposed guidelines. The study involved 210 school administrators and teachers under the Surin Primary Educational Service Area Office 1, along with seven key informants. A mixed-methods approach was employed, utilizing questionnaires, interviews, and evaluation forms. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics, while qualitative data were analyzed through content analysis. The findings indicated that the implementation of student support systems was at a high level, particularly in the area of student development and promotion. The proposed guidelines comprised five key components: 1) recognizing students individually through systematic and secure data collection; 2) screening students using standardized tools and digital platforms; 3) preventing and addressing problems through collaboration with local networks and expert consultations; 4) enhancing student development through diverse, context-appropriate activities; and 5) referring students via online systems that facilitated communication among involved agencies. The overall evaluation rated the guidelines as highly appropriate, especially in the areas of student screening, problem prevention and resolution, and student development.

Keywords: Student Support System, Sangahavatthu 4, Primary Education

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้การศึกษามุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาได้ (มาตรา 22) การจัดการศึกษาต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และบูรณาการการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยเฉพาะเรื่องความรู้และทักษะในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น ปฏิบัติได้จริง และมีคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือจากครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน (กรมสุขภาพจิต, 2561)

การพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ต้องส่งเสริมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม และทักษะชีวิต โรงเรียนควรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดูแลเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้ ระบบนี้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียน คัดกรอง ป้องกัน พัฒนา และส่งต่อ ซึ่งความสำเร็จของระบบขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนจากผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง (รจสุคนธ์, 2560)

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน (กรมสุขภาพจิต, 2561)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังมีปัญหาหลายด้าน เช่น ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ซึ่งเกิดจากการศึกษาและจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนไม่เป็นระบบ จึงทำให้การจำแนกกลุ่มผู้เรียนไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้มีการเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาคาดการณ์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ เช่น ต้องมีการศึกษาและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน ต้องจำแนกกลุ่มของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน มีระบบการกำกับติดตามการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และต้องมีการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก (รุ่งนภา สุขสำแดง, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสิ้น 105 โรงเรียน ซึ่งมีโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในแต่ละโรงเรียนมีบริบทในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่แตกต่างกัน บางโรงเรียนยังมีปัญหาในบางด้านในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้มองเห็นปัญหาจึงสนใจที่จะวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

3. เพื่อประเมินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยการวิจัยเชิงปริมาณจะใช้การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งจะใช้การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร

ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน จำนวน 290 คน และครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 290 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 580 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ได้กำหนดเป็นกลุ่มเป้าหมายโดยใช้การเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูซึ่งสังกัดโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในอำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จึงได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในอำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีทั้งหมด 105 โรงเรียน โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 105 คน และครูผู้สอน 105 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 210 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

1.4 การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
- 2) สร้างเครื่องมือ คือ แบบสอบถามให้ครอบคลุมค่านิยมศัพท์เกี่ยวกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้
- 3) นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษาความถูกต้องของเนื้อหาและขอรับคำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง
- 4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับแก้ไขเป็นที่เรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ จำนวน 5 ท่าน แล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับค่านิยมศัพท์ (Index of item objective congruence: IOC) ซึ่งค่าดัชนี IOC มีความสอดคล้อง คือ 0.940 จึงจะถือเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม
- 5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในการวิจัยจำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.846 โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method)
- 6) นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยประสานกับอาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำหนังสือถึงมหาวิทยาลัยเพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้
- 2) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ด้วยการให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้กล่าวไว้แล้ว จำนวน 210 คน
- 3) ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ของกลุ่มตัวอย่าง และติดตามในกรณีที่ได้ไม่ครบจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองอีกครั้ง เพื่อให้ได้จำนวนแบบสอบถามตามที่กำหนดและได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 210 คน คิดเป็น ร้อยละ 100
- 4) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ตามสภาพและลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปวิเคราะห์
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) วิเคราะห์โดยหาร้อยละ (Percentage)

3) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่นำเสนอในรูปของตาราง

ระยะที่ 2 การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้มีความรู้ทางด้านหลักพุทธธรรม และผู้มีความรู้ มีประสบการณ์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 รวมทั้งสิ้นจำนวน 7 รูป/คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1) ร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยผู้วิจัยศึกษาแนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเชิงปริมาณ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการศึกษาจากข้อคำถามในแบบสอบถามแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่มีระดับคะแนนมากที่สุดในแต่ละด้านนำมาเป็นประเด็นปัญหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2) ตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) จัดพิมพ์เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสือจากวิทยาลัยสงฆ์สุรินทร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2) นำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามที่กำหนดไว้

3) ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 รูป/คน เพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

4) นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

2) นำผลการวิเคราะห์คำสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3) พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4) สรุปผลแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน

การประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยใช้แบบประเมิน ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1) ร่างแบบประเมิน โดยผู้วิจัยศึกษาแนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ จากการศึกษาสภาพปัจจุบันงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน

2) ตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) จัดพิมพ์เครื่องมือแบบประเมินฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเพื่อรวบรวมข้อมูล

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ผู้วิจัยประสานกับอาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำหนังสือถึงมหาวิทยาลัยเพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้เกี่ยวข้อง
- 2) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
- 3) ผู้วิจัยนำแบบประเมินตามฉบับที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน โดยการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนนโดยใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ
- 2) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่นำเสนอในรูปของตาราง

ผลการวิจัย

จุดประสงค์การวิจัยที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ (%)
1	ประเภทสายงาน		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	105	50
	ครูผู้สอน	105	50
	รวม	210	100
2	วุฒิทางการศึกษา		
	ปริญญาตรี	101	48.09
	ปริญญาโท	106	50.48
	ปริญญาเอก	3	1.43
	รวม	210	100

จากตารางพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 105 คน คิดเป็น ร้อยละ 50 และเป็นครูผู้สอน จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และมีวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาโท คิดเป็น ร้อยละ 50.48 รองลงมา คือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48.09 และ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 1.4ตามลำดับ ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันงานระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนในยุค ดิจิทัล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ศึกษาสภาพปัจจุบันงานระบบดูแล		n = 210			ลำดับที่
ลำดับ	ช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ใน	ระดับการพิจารณา			
	โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.53	0.29	มากที่สุด	2
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.40	0.30	มาก	4
3	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.32	0.42	มาก	5
4	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน	4.58	0.31	มากที่สุด	1
5	ด้านการส่งต่อ	4.41	0.31	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม		4.59	0.31	มากที่สุด	-

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพปัจจุบันงานระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ภาพรวม 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาและส่งเสริม นักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อ ด้านการคัดกรองนักเรียน และ ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านลำดับ

จุดประสงค์การวิจัยที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนในยุค ดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

แนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีวิธีการดังนี้

1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.ควรมีการประชุมเพื่อวางแผนและออกแบบการจัดทำการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ทุกปีการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

2.ควรมีกิจกรรม PLC ของคณะครูเป็นระยะเพื่อติดตามการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

3.ควรมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย อีกทั้งควรเก็บข้อมูลในบางส่วนไว้เป็นความลับเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

4.สำนักงานเขตพื้นที่ร่วมกับโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีโครงการจัดการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

5.สำนักงานเขตพื้นที่ร่วมกับโรงเรียนควรนำแพลตฟอร์มออนไลน์เข้ามาช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

2) ด้านการคัดกรองนักเรียน

1.ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการคัดกรองนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

2.ควรมีเครื่องมือที่มีมาตรฐานเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียน โดยสามารถปรึกษาเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่น ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลหรือนักจิตวิทยาประจำสำนักงานเขตพื้นที่ฯ ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

3.ควรมีการคัดกรองนักเรียนแยกตามกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

4.สำนักงานเขตพื้นที่ร่วมกับโรงเรียนควรนำแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ช่วยในการคัดกรองและการบันทึกข้อมูลของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

1.ควรมีภาคีเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ปกครอง นักเรียน และคณะครู ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

2.ควรมีการพบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือนำปัญหาโรงเรียนมาปรึกษาผู้เชี่ยวชาญขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน

1.ควรมีโครงการร่วมกับภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานท้องถิ่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนให้แก่ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

2.ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมในทุกภาคเรียนโดยมีนักเรียนร่วมกันประเมิน เพื่อนำไปพัฒนาและปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

3.ควรมีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนโรงเรียนควรมีการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงในทุกปีการศึกษา เพื่อให้เกิดความหลายในการเรียนรู้และพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

5) ด้านการส่งต่อ

1.ครูควรร่วมกันแบ่งปันข้อมูลนักเรียน เพื่อให้ทุกคนจะได้รู้ข้อมูลนักเรียนไปพร้อมกัน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

2.ควรส่งต่อข้อมูลไปยังผู้เชี่ยวชาญหรือภาคีเครือข่ายทันทีเมื่อพบกลุ่มมีปัญหาในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

3.ควรมีแพลตฟอร์มออนไลน์ไว้เชื่อมโยงระหว่างภาคีเครือข่ายเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อและส่งข้อมูลนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4

จุดประสงค์การวิจัยที่ 3 เพื่อประเมินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผลการประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ

1) ผลการประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 **ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล** ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ควรมีการประชุมเพื่อวางแผนและออกแบบการจัดทำการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลทุกปีการศึกษา รองลงมาควรมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย อีกทั้งควรเก็บข้อมูลในบางส่วนไว้เป็นความลับเฉพาะ และสำนักงานเขตพื้นที่ร่วมกับโรงเรียนควรนำแพลตฟอร์มออนไลน์เข้ามาช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ตามลำดับ

2) ผลการประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 **ด้านการคัดกรองนักเรียน** ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ควรมีเครื่องมือที่มีมาตรฐานเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียน โดยสามารถปรึกษาเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่น ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลหรือนักจิตวิทยาประจำสำนักงานเขตพื้นที่ฯ รองลงมาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการคัดกรองนักเรียน และควรมีการคัดกรองนักเรียนแยกตามกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ตามลำดับ

3) ผลการประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 **ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา** ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ควรมีภาคีเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ปกครอง นักเรียน และคณะครู และควรมีการพบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือนำปัญหาโรงเรียนมาปรึกษาผู้เชี่ยวชาญขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ตามลำดับ

4) ผลการประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 **ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน** ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ควรมีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนโรงเรียนควรมีการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงในทุกปีการศึกษา เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการเรียนรู้และพัฒนา รองลงมาควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมในทุกภาคเรียนโดยมีนักเรียนร่วมกันประเมิน เพื่อนำไปพัฒนาและปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และควรมีโครงการร่วมกับภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานท้องถิ่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ตามลำดับ

5) ผลการประเมินแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 **ด้านการส่งต่อ** ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ควรส่งต่อข้อมูลไปยังผู้เชี่ยวชาญหรือภาคีเครือข่ายทันทีเมื่อพบกลุ่มมีปัญหาในโรงเรียน รองลงมาควรมีแพลตฟอร์มออนไลน์ไว้เชื่อมโยงระหว่างภาคีเครือข่ายเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อและส่งข้อมูลนักเรียน และครูควรร่วมกันแบ่งปันข้อมูลนักเรียน เพื่อให้ทุกคนจะได้รู้ข้อมูลนักเรียนไปพร้อมกัน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา สมานัตตดา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัด สพป.สุรินทร์ เขต 1 พบว่าด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการส่งต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิษฐา กลิ่นเอี่ยม(2560) ที่พบว่าครูที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดทำข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ แต่ยังควรเพิ่มวิธีการที่หลากหลายขึ้น และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกและเครือข่ายเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

2. แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในสังกัด สพป.สุรินทร์ เขต 1 พบว่าด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการรู้จักนักเรียนและการส่งต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของรจสุคนธ์ ดิประดับ(2560) ที่เน้นความสำคัญของการส่งต่อ

นักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญอย่างถูกต้อง ทันทีทันใด และมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ โดยครูต้องร่วมกันพิจารณาข้อมูลเพื่อการคัดกรองและส่งต่ออย่างมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัล ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ใน สพป.สุรินทร์ เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการคัดกรอง การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของชุตินาถ ธารแก้ว(2559) ที่พบว่าการคัดกรองนักเรียนในสถานศึกษาจังหวัดปทุมธานีมีประสิทธิภาพสูง เพราะใช้เครื่องมือที่มีมาตรฐาน ทำให้การคัดกรองเป็นระบบและเกิดผลจริง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือวางแผนพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล โดยยึดหลักสังคหวัตถุ ๔ เป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักเรียนอย่างยั่งยืน

2) โรงเรียน สามารถนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในโรงเรียน ทั้งในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งต่อ และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

3) ครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถนำแนวทางที่ได้จากผลการวิจัยไปศึกษาและพัฒนาคู่มือหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ให้มีความชัดเจน เป็นระบบ และตอบสนองต่อบริบททางสังคมในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

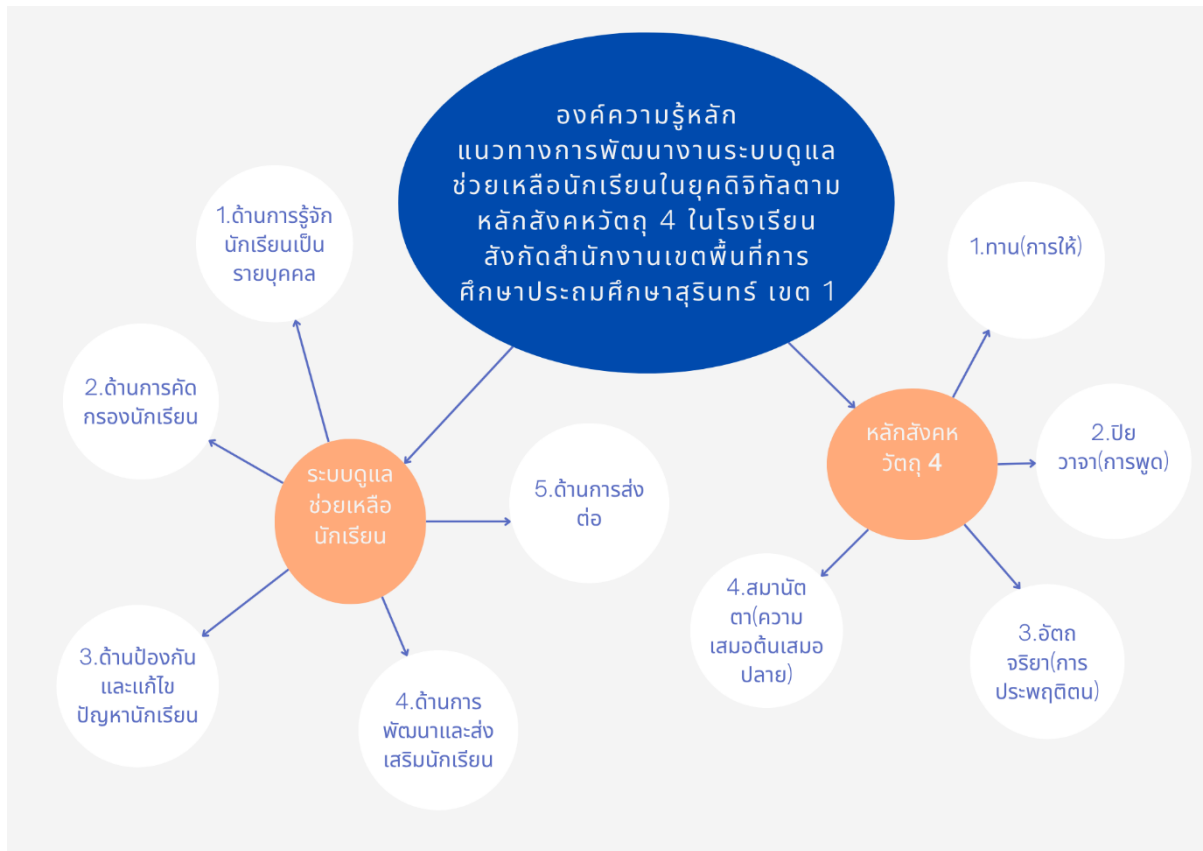
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อนำแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปทดลองใช้ในโรงเรียนจริง และศึกษาผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อยืนยันประสิทธิผลและความเหมาะสมของแนวทางดังกล่าว

2) ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมหลากหลายเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งในเขตเมืองและชนบท เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของบริบทและการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาในลักษณะที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่

3) ควรพัฒนานวัตกรรมหรือเครื่องมือดิจิทัลที่สนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น แอปพลิเคชันหรือระบบฐานข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลนักเรียนรายบุคคลให้เหมาะสมกับยุคดิจิทัล

องค์ความรู้ใหม่

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ค้นพบ นำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ผลสรุปการศึกษาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางดังนี้ แนวทางที่ 1 ควรมีการประชุมเพื่อวางแผนและออกแบบการ จัดทำ การเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลทุกปีการศึกษา แนวทางที่ 2 ควรมีกิจกรรม PLC ของคณะครูเป็นระยะเพื่อติดตามการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล แนวทางที่ 3 ควรมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปลอดภัย อีกทั้งควรเก็บข้อมูลในบางส่วนไว้เป็นความลับเฉพาะ แนวทางที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่ร่วมกับโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีโครงการจัดการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแนวทางที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่ร่วมกับโรงเรียนควรนำแพลตฟอร์มออนไลน์เข้ามาช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

ด้านที่ 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ผลสรุปการศึกษาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีแนวทางดังนี้ แนวทางที่ 1 ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการคัดกรองนักเรียน แนวทางที่ 2 ควรมีเครื่องมือที่

มีมาตรฐานเพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียน โดยสามารถปรึกษาเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่น ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลหรือนักจิตวิทยาประจำสำนักงานเขตพื้นที่ฯ แนวทางที่ 3 ควรมีการคัดกรองนักเรียนแยกตามกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และแนวทางที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่ร่วมกับโรงเรียนควรร่วมแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ช่วยในการคัดกรองและการบันทึกข้อมูลของนักเรียน

ด้านที่ 3 ด้านป้องกันและแก้ไขปัญห

ผลสรุปการศึกษาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 **ด้านป้องกันและแก้ไขปัญห** มีแนวทางดังนี้ แนวทางที่ 1 ควรมีภาคีเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ปกครอง นักเรียน และคณะครู และแนวทางที่ 2 ควรมีการพบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือนำปัญหาโรงเรียนมาปรึกษาผู้เชี่ยวชาญขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานท้องถิ่น

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน

ผลสรุปการศึกษาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 **ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน** มีแนวทางดังนี้ แนวทางที่ 1 ควรมีโครงการร่วมกับภาคีเครือข่ายหรือหน่วยงานท้องถิ่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่นนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนให้แก่เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายแนวทางที่ 2 ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมในทุกภาคเรียนโดยมีนักเรียนร่วมกันประเมิน เพื่อนำไปพัฒนาและปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและแนวทางที่ 3 ควรมีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนโรงเรียนควรมีการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงในทุกปีการศึกษา เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการเรียนรู้และพัฒนา

ด้านที่ 5 ด้านการส่งต่อ

ผลสรุปการศึกษาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 **ด้านการส่งต่อ** มีแนวทางดังนี้ แนวทางที่ 1 ครูควรร่วมกันแบ่งปันข้อมูลนักเรียน เพื่อให้ทุกคนจะได้รู้ข้อมูลนักเรียนไปพร้อมกัน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาแนวทางที่ 2 ควรส่งต่อข้อมูลไปยังผู้เชี่ยวชาญหรือภาคีเครือข่ายทันทีเมื่อพบกลุ่มมีปัญหาในโรงเรียนและแนวทางที่ 3 ควรมีแพลตฟอร์มออนไลน์ไว้เชื่อมโยงระหว่างภาคีเครือข่ายเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อและส่งข้อมูลนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2561). *คู่มือกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน* ช่วงชั้นที่ 1 - ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6). สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ขวัญชนก ธรรมโหร. (2565). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในวิถีปกติใหม่* ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต

ชุติมา ถาวรแก้ว. (2559). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

นิษฐา กลิ่นเอี่ยม. (2560). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดป่าจิว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรังสิต.

ภูษณิศ ม่วงเกษม. (2560). สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรังสิต.

รจสุคนธ์ ติประดับ. (2560). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

รุ่งนภา สุขสำแดง. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.